

Arteveldehogeschool
Bachelor in de mondzorg
(professioneel gerichte bachelor)

25 mei 2015

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Beoordeling	5
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	5
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsproces	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: evaluatie	16
2.4	Eindoordeel	18
3	Domeinspecifieke leerresultaten	19
4	Beoordelingsproces	19
5	Overzicht oordelen	19
	Bijlage 1 – Basisgegevens instelling en opleiding	20
	Bijlage 2 – Domeinspecifieke leerresultaten	21
	Bijlage 3 – Samenstelling commissie	22
	Bijlage 4 – Programma locatiebezoek	24
	Bijlage 5 – Documenten	27

1 Samenvattend advies

De Arteveldehogeschool in Gent heeft bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag Toets nieuwe opleiding (TNO) ingediend voor de professioneel gerichte Bachelor in de mondzorg. Deze opleiding, nieuw in Vlaanderen, is grotendeels gezamenlijk met de University Colleges Leuven-Limburg (UCLL) ontwikkeld.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau: voldoende

De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten van deze nieuwe opleiding zich bevinden op het niveau van een professionele bachelor en voldoende zijn afgestemd met het werkveld. In dit adviesrapport hanteert de commissie de internationaal erkende beroepstitel 'mondhygiënist'. In Vlaanderen echter ligt de naamgeving van de beroepstitel nog niet vast. Dit behoort tot de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid. Om de afgestudeerde mondhygiënist hun beroep autonoom en conform internationaal geldende normen te laten uitoefenen, is een wijziging van het Koninklijk Besluit nr. 78¹ noodzakelijk. De commissie stelt tot tevredenheid vast dat de opleiding deze wetswijziging nauwgezet opvolgt en voorstander is van de beroepstitel 'mondhygiënist'. De Gentse opleiding wenst duidelijk aansluiting bij het Europese referentiekader en streeft internationale erkenning na voor het beroep. Een belangrijke taak is hierin weggelegd voor de werkveldcommissie en de adviesraad. De commissie stelt vast dat aan alle criteria is voldaan om de eerste generieke kwaliteitswaarborg 'beoogd eindniveau' als voldoende te beoordelen.

Daarbij oordeelt de commissie dat de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) van de nieuwe opleiding Bachelor in de mondzorg (professioneel gerichte bachelor) kaderen binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). De descriptorelementen van het niveau 6 uit de VKS zijn door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. De opleiding kiest ervoor om de opleidingsspecifieke leerresultaten identiek te houden aan de DLR. Ze zijn in lijn met de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan een opleiding in de mondzorg. De commissie adviseert om de opleidingsspecifieke leerresultaten jaarlijks kritisch te evalueren en – indien relevant – aan te passen aan de evoluerende beroepscontext. Voorts adviseert de commissie om verregaand samen te (blijven) werken met de andere Vlaamse instelling van hoger onderwijs die deze nieuwe opleiding aanbiedt. Het is belangrijk om gezamenlijk op te trekken ten behoeve van de erkenning van de taken en bevoegdheden van het nieuwe beroepsprofiel van mondhygiënist.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces: voldoende

De commissie waardeert de professionaliteit en het enthousiasme van het ontwikkelteam en merkt een grote bereidheid bij zowel het werkveld, de academische partner (Universiteit Gent) als de Nederlandse partner (de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) om deze opleiding verder vorm te geven en uit te voeren. Het onderwijsproces is afgestemd op de internationale eisen van het vakgebied van de preventieve mondzorg. Het onderwijsprogramma is degelijk uitgewerkt binnen drie leerlijnen waarvan de leerinhouden door de opleiding heen gradueel evolueren met toepassingen in steeds complexere zorgsituaties. De focus van het onderwijsprogramma ligt op ervaringsgericht leren: casuïstiek zorgt ervoor dat de theorie uit de verschillende opleidingsonderdelen wordt verbonden aan de praktijk door integratie in authentieke situaties.

¹

KB nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, B.S. 14.11.1967. Met name artikel 3.

Voor de werving van het personeel zijn passende functieprofielen en bijhorende vacatureberichten uitgewerkt. Ter versterking van het docentenkorps zal de opleiding ook een (wellicht buitenlandse) bachelor in de mondzorg aantrekken. Aangezien het beroep mondhygiënist in Vlaanderen thans nog niet bestaat, zijn vanaf het eerste opleidingsjaar voor alle studenten (wellicht buitenlandse) kijkstages voorzien in een algemene tandartsenpraktijk of een praktijk voor parodontologie waarin meerdere mondhygiënisten werkzaam zijn. Elke lesgever dient ook een bedrijfsstage bij een mondhygiënist in het buitenland te doorlopen alvorens les te kunnen geven in de opleiding.

De commissie is overtuigd van de concretisering van de internationale samenwerking door het convenant tussen de Arteveldehogeschool en zowel de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (Nederland) als Metropolia (Finland). Hierin zijn onder meer afspraken voor docenten- en studentenmobiliteit vastgelegd zodat afdoende is gewaarborgd dat de opleiding voor zover nodig een beroep kan doen op vakinhoudelijke expertise uit het buitenland. Alles overwegende beoordeelt de commissie de tweede generieke kwaliteitswaarborg 'onderwijsproces' als voldoende.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Evaluatie: voldoende

De commissie heeft een helder uitgewerkte structuur voor toetsing vastgesteld in de Arteveldehogeschool met veel aandacht voor de professionalisering van de docent gericht op valide, betrouwbaar en transparant toetsen. De operationalisering van de toetsing is nog niet volledig uitgewerkt voor deze nieuwe opleiding maar de commissie heeft voldoende vertrouwen hierin, te meer door de structurele ondersteuning vanuit de dienst onderwijsontwikkeling en internationalisering en de opvolging door de toetscommissie. De commissie waardeert het belang dat de opleiding hecht aan individuele en structurele feedback. De commissie vindt het positief dat de Arteveldehogeschool en de UCLL een uniform evaluatieformulier zullen hanteren voor de beoordeling van de stages. In het verlengde daarvan pleit de commissie voor betrokkenheid vanuit de partneropleiding bij de externe beoordeling van de bachelorproef. De commissie beoordeelt de derde generieke kwaliteitswaarborg 'evaluatie' als voldoende.

Eindoordeel: voldoende

De commissie beoordeelt de drie generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende. Daarmee is het eindoordeel van de commissie voor de nieuwe opleiding ook voldoende. Daarbij pleit de commissie voor een verregaande samenwerking niet alleen met buitenlandse partners (zowel opleidingen als praktijken) maar ook en vooral met de Leuvense opleiding. De commissie verwacht dat de gezamenlijke inspanningen de verdere profilering - ook naar het beroepenveld - en de invulling van het programma ten goede komen. Het Gentse ontwikkelteam volgt de zienswijze van de commissie hierin, zo stelt de commissie naar tevredenheid vast.

Den Haag, 25 mei 2015

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding
Bachelor in de mondzorg (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool,

Sietske M. Dijkstra MLI
(voorzitter)

Ruth DeVreese MA
(secretaris)

2 Beoordeling

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De Bachelor in de mondzorg is een nieuwe opleiding voor Vlaanderen, ontwikkeld en uitgewerkt door de Arteveldehogeschool in nauwe samenwerking met de University Colleges Leuven-Limburg (UCLL). Beide hogescholen hebben gezamenlijk een domeinspecifiek leerresultatenkader uitgewerkt (zie 3). De opleiding kiest er momenteel voor om de opleidingsspecifieke leerresultaten identiek te houden aan de dertien domeinspecifieke leerresultaten (DLR).

In vele Europese en niet-Europese landen is het beroep van mondhygiënist ingeburgerd. België is één van de weinige Europese landen waar geen mondhygiënist actief is. Een wettelijk kader voor het beroepsprofiel ontbreekt. Bijgevolg bestaat er nog geen titel die houders van de graad van deze opleiding zouden kunnen voeren. Een voorbereidend dossier voor aanpassing van het wettelijk kader, in het bijzonder het Koninklijk Besluit nr. 78² (KB78), ligt bij de bevoegde minister. Eerder wees ook de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs in haar advies over de macrodoelmatigheid van deze nieuwe opleiding (mei 2014) op het belang van een tijdige aanpassing van het KB78. De opleiding bevestigt voorstander te zijn van de internationaal erkende beroepstitel 'mondhygiënist' wat in lijn ligt met de DLR van een professionele bachelor (niveau 6, VKS).

De beroepsvereniging The International Federation of Dental Hygienists (IFDH) heeft een internationale omschrijving van het beroep en de gemeenschappelijke taakbeschrijving uitgewerkt. De opleiding heeft deze gehanteerd voor het formuleren van de DLR. De opleiding steunt verder op een internationaal netwerk bij de ontwikkeling van haar profiel. De opleidingen mondzorgkunde van de HAN (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en de Hanzehogeschool Groningen boden ondersteuning bij de ontwikkeling van de DLR. De Arteveldehogeschool heeft ook een bijzonder lidmaatschap aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist (NVM).

In het aanvraagdossier heeft de opleiding een tabel uitgewerkt om aan te tonen dat de DLR de vooropgestelde descriptorelementen van de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS) niveau 6 volledig dekken en dat ze de beheersing van algemene, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties vereisen, ook in internationaal perspectief. De commissie wijst op het belang van een beroepsprofiel waarin de autonomie, zoals geformuleerd in de domeinspecifieke leerresultaten en noodzakelijk voor het niveau van een professionele bachelor, tot uiting kan komen. Omdat thans nog een duidelijk beroepsprofiel ontbreekt, is de commissie in de gesprekken met de opleiding dieper ingegaan op het beoogde niveau van de professionele bachelor en op de visie van de opleiding op de 'eigen bevoegdheid' van de

² KB nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, B.S. 14.11.1967. Met name artikel 3.

afgestudeerde bachelor. Tandartsen en zorgorganisaties hebben immers nood aan een volwaardige professional, zoals ook naar voren kwam tijdens de gesprekken met het werkveld.

Voor de uitwerking en opvolging van het curriculum van deze opleiding is één gezamenlijke adviesraad door de Arteveldehogeschool en de UCLL opgericht. Dit bevordert de congruentie en transparantie naar het werkveld en beoogt een breed gedragen beroepsprofiel, aldus de opleiding. De adviesraad bestaat uit vertegenwoordigers van de Arteveldehogeschool, de UCLL, de Universiteit Gent (UGent), de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven) en van de belangrijkste belangengroepen uit het werkveld. Uit de verslagen van de adviesraad maakt de commissie op dat de aanwezigheid van de leden nogal wijzigt en dat hierdoor bepaalde belangengroepen niet of nauwelijks zijn vertegenwoordigd. De opleiding deelt deze zorg en zal vanaf volgend academiejaar (2015-2016) voor elk lid een plaatsvervangend lid aanstellen. Bijkomend zal een werkveld-commissie het onderwijsprogramma inhoudelijk evalueren en afstemmen op de beroepspraktijk (zie 2.2).

Overwegingen

De commissie vindt het lovenswaardig dat de dertien DLR, geformuleerd voor deze nieuwe opleiding, gedragen worden door zowel de vertegenwoordigers van de opleiding tandheelkunde van de betrokken universiteiten (UGent en KU Leuven) als het werkveld in Vlaanderen. De goede werking van een gezamenlijke adviesraad acht de commissie essentieel voor de verdere vormgeving van de opleiding. Ze vraagt de opleiding om nauwlettend toe te zien op een representatieve vertegenwoordiging en aanwezigheid van de verschillende belangengroepen tijdens de overlegmomenten.

De commissie vindt het passend dat de opleiding zich heeft laten leiden door de internationale omschrijving van het beroep en de gemeenschappelijke taakbeschrijving, geformuleerd door de IFDH. Tevens waardeert ze de internationale samenwerking van de hogeschool met opleidingen in de mondzorg uit Nederland, Zwitserland en Finland, drie vooruitstrevende landen op vlak van (opleiding tot) mondhygiënist.

De commissie heeft begrip voor de Vlaamse context (herziening KB78 en het nog niet vastgelegde beroepsprofiel) en ziet deze nieuwe opleiding als een belangrijke mijlpaal voor de verdere ontwikkeling van het vakgebied preventieve mondzorg in Vlaanderen. De commissie vraagt de opleiding om nauwgezet de evoluties betreffende het wettelijk kader op te volgen en waar mogelijk te sturen, rekening houdend met de internationaal erkende taken van de mondhygiënist en de internationaal erkende beroepstitel. Want erkenning door beroepsverenigingen met een internationaal karakter zoals de EDHF (European Dental Hygienists Federation), IFDH en de EFP (European Federation of Periodontology) is zeer wenselijk. Deze drie beroepsverenigingen werken bovendien op dit moment aan een minimaal eisenpakket van het beroep en de opleiding. Binnen de Europese Unie is er een tendens naar automatische erkenning van beroepskwalificaties (dit is louter inhoudelijk en niet qua positionering en mogelijkheden in een andere maatschappelijke setting) en transfers tussen de lidstaten van professionals (zogenaamde free movement of professionals). Tot tevredenheid van de commissie ziet de opleiding zichzelf als de 'spil in de preventieve mondzorg'.

Een transparant en duidelijk beroepsprofiel, internationaal erkend, is voor de opleiding, de studenten en de alumni een meerwaarde voor de internationale uitwisselbaarheid. Het is wenselijk om hiermee rekening te houden in de verdere ontwikkeling van de opleiding. De

commissie adviseert hierbij om ook in Vlaanderen de internationaal geldende beroepstitel 'mondhygiënist' te hanteren. De overtuiging en unanimiteit bij de vertegenwoordiging van de opleiding over het hanteren van deze beroepstitel stemmen de commissie tevreden. Het aangevraagde Buitengewoon Lidmaatschap bij de NVM is een positief punt voor de internationale afstemming en samenwerking voor het vormgeven van het beroepsprofiel in Vlaanderen en de verdere ontwikkeling van de opleiding. Aanvullend adviseert de commissie om een vertegenwoordiging van de NVM op te nemen in de adviesraad. Ook in dit gremium is buitenlandse vakinhoudelijke expertise onmisbaar.

Samengevat oordeelt de commissie dat het beoogde eindniveau van de opleiding voldoet. De tabel in het aanvraagdossier toont overtuigend aan dat de DLR de vooropgestelde descriptorelementen van het VKS-niveau 6 volledig dekken en dat ze de beheersing van algemene, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties vereisen, ook in internationaal perspectief. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bachelor-opleiding worden getypeerd die tegemoet komt aan de actuele eisen van het werkveld en/of het vakgebied.

Oordeel

Voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsproces

Het onderwijsproces maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma

Het programma bestaat uit drie leerlijnen namelijk de kernleerlijn 'mondgezondheid: preventie en zorg' (114 studiepunten) en twee ondersteunende leerlijnen 'kwaliteit en innovatie' en 'communicatie en organisatie' (66 studiepunten) waarvan de invulling evolueert door de opleiding heen. De complexiteit wordt opgebouwd door toepassing in steeds complexere zorgsituaties met toenemende mate van autonoom handelen en verantwoordelijkheid. Een verantwoordelijke voor elke leerlijn staat samen met alle docenten van die leerlijn in voor de actualisatie en bijsturing ervan. Voor elk opleidings-onderdeel uit de eerste schijf (semester 1 en 2) is een ECTS-fiche in het aanvraagdossier uitgewerkt. Deze fiches worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld rekening houdend met de inbreng van de studenten. Voor de curriculum- en onderwijsontwikkelingen stelden Metropolia (Helsinki, Finland), L'école supérieure d'hygiénistes dentaires (Genève, Zwitserland), de HAN (Arnhem en Nijmegen, Nederland) en de Hanzehogeschool (Groningen, Nederland) hun curriculum ter beschikking voor vergelijking.

De kernleerlijn 'mondgezondheid: preventie en zorg' bevat theoretische opleidings-onderdelen, casuïstiek ter bevordering van de integratie en verschillende stages binnen het domein van mondzorgkunde. De biomedische wetenschappen, noodzakelijk als basiskennis, situeren zich binnen deze leerlijn. Deze kernleerlijn traint studenten in het realiseren van duurzame gedragsverandering in het kader van (mond)gezondheidspromotie en preventie, dit in overeenstemming met de actuele maatschappelijke noden. De commissie hoorde dat alle

aspecten van de officieel erkende specialismen binnen de tandheelkunde in het bijzonder parodontologie en orthodontie voldoende aan bod komen in het programma. De systematiek van opbouw 'theorie > casuïstiek > kijkstage > stage' komt tegemoet aan de vraag vanuit het werkveld om de transfer theorie-praktijk te bevorderen en ligt in lijn met de geobserveerde internationale curricula. De opleiding verduidelijkt dat de opdrachten in samenwerking met het (internationale) werkveld en de HAN worden uitgewerkt. De commissie hoorde op welke manier de opleiding tot de selectie van de casussen zal komen. Daarin is voorzien dat de HAN feedback zal geven op de uitgewerkte casussen.

De ondersteunende leerlijn 'kwaliteit en innovatie' leert studenten om vanuit een onderzoekende houding de eigen leerprocessen, de kwaliteit van de verleende mondzorg en de organisatie systematisch te verbeteren. Het is de bedoeling dat studenten inzicht krijgen in kritisch reflecteren, evidence based werken en communiceren met de tandarts. Vanaf het eerste semester werken de studenten aan het opstellen van een mondzorgplan. De commissie acht het evidence based werken gedurende de opleiding heel belangrijk en stelt vast dat er adequate wetenschappelijke literatuur beschikbaar is om dit uit te voeren. Binnen deze leerlijn brengen studenten hun ontwikkeling in kaart vanaf schijf 1 'beroep en communicatie'. De commissie is op de hoogte gesteld van de gemaakte afspraken met de HAN in het kader van de beroepsontwikkeling. Dit is van groot belang aangezien het beroep momenteel in Vlaanderen niet bestaat.

De ondersteunende leerlijn 'communicatie en organisatie' traint studenten in communicatie met patiënten en professionals in (inter)disciplinaire context, rekening houdend met de maatschappelijke en socio-culturele context. Deze lijn richt zich op de (juridisch correcte) administratie en organisatie van de mondhygiënist binnen de setting waarin deze werkzaam is. De commissie peilde expliciet naar het gebruik van moderne hulpmiddelen zoals video binnen deze ondersteunende leerlijn. Docenten toonden kennis van en ervaring met het gebruik van video-opnames bij de evaluatie van studenten (bijvoorbeeld communicatie met de patiënt). Studenten verpleegkunde betoonden hun waardering voor de instructievideo's, te consulteren via het elektronisch leerplatform Chamilo. Binnen deze leerlijn leert de student in een interdisciplinaire studentengroep een zorgplan opmaken via het ICF-model (International Classification of Functioning, Disability and Health).

Een belangrijke zorg heeft de commissie over het aanleren van toediening van anesthesie. Bij het werkveld bestaat nog geen eensgezindheid of deze bachelor in de mondzorg anesthesie kan toedienen. De opleiding echter verduidelijkt in het gesprek met de commissie dat zij absoluut voorstander is van een aanpassing van het KB78 op dat punt. Studenten zullen in staat zijn anesthesie-gel toe te dienen en worden theoretisch andere vormen van anesthesie aangeleerd. Hierdoor zullen zij na afstuderen vertrouwd zijn met anesthesie en kunnen zij, mits een korte bijscholing, dit toepassen in de praktijk wanneer zij de wettelijke bevoegdheid daartoe verkrijgen. Van zodra de wettelijke bevoegdheid er is, dan wordt de praktijk in de opleiding geïntegreerd, zo verzekerde de opleiding.

Studenten die menen over eerder verworven competenties (EVC) of eerder verworven kwalificaties (EVK) te beschikken, kunnen een aangepast leertraject aanvragen. De opleiding verwacht dat ervaren tandartsassistenten gebruik zullen maken van de EVC/EVK-procedure. Tijdens het locatiebezoek kon de opleiding geen voorbeelden geven van opleidingsonderdelen die eventueel in aanmerking komen voor EVC of EVK. Tegelijk is de opleiding zich ervan bewust dat EVC/EVK voor tandartsassistenten (niveau 4, VKS), ondanks enige ervaring, weinig of geen toekenningskansen zal kennen.

Stage en bachelorproef

De beroepsgerichtheid van de opleiding vereist dat inzichten, vaardigheden en attitudes zijn gekoppeld aan relevante praktijkervaringen. De opleiding kiest voor een graduele opbouw van praktijk via kijkstage naar stage. Ook de stages zelf zijn gradueel opgebouwd, startend in een veilige context van het opleidingscentrum naar een klinische stage en afsluitend bij bijzondere doelgroepen en een stage integrale zorg - toegepaste preventie.

Omdat deze stages voor de bachelor in de mondzorg nieuw zijn in Vlaanderen, is uitvoerig gesproken met opleiding en werkveld over het selecteren van de stageplaatsen, het vastleggen van de mogelijke taken en bevoegdheden tijdens de stage, wel of geen eigen patiënten en stoel, en het professionaliseren van de stagementoren (externe begeleiders op de werkplek) en stagebegeleiders (interne begeleiders van de hogeschool). De opleidingscoördinatie verduidelijkte dat de studenten zelf zullen solliciteren voor een stage maar dat de hogeschool de uiteindelijke goedkeuring geeft. Een checklist wordt opgemaakt waaraan stageplaatsen zullen moeten voldoen, conform de andere opleidingen in de gezondheidszorg. Na de stage geven studenten feedback over de stageplaats, die wordt gebruikt als onderdeel voor de evaluatie van de stageplaats.

Het werkveld overtuigde de commissie van het grote aanbod van stageplaatsen. De commissie hoorde echter weinig eensgezindheid bij het werkveld en de opleiding over de mogelijke taken en bevoegdheden van de stagestudent. Om hierin duidelijkheid te brengen heeft de opleiding een duidelijke stagegids uitgewerkt en zal ze jaarlijks een stagementoren-dag organiseren voor de externe begeleiders van de stages. In elk geval dient elke student vijf dagen stage in het buitenland te lopen (semester 4) op het opleidingscentrum van de HAN. Ook volgt elke student de kijkstage in Nederland, dit zolang in Vlaanderen geen bachelors in de mondzorg actief zijn in de tandartsen(groeps)praktijk. De opleiding geeft aan dat stages enkel worden begeleid door docenten die vertrouwd zijn met de praktijk van de mondhygiënist (bijvoorbeeld een mondhygiënist of een docent die een bedrijfsstage heeft doorlopen bij een mondhygiënist). De invulling van de externe begeleiding van de stages bij zorgorganisaties evenwel blijft voor de commissie onduidelijk. Zowel de opleiding als het werkveld heeft hierop nog geen duidelijke visie ontwikkeld.

De stages worden geëvalueerd door de werkveldcommissie. Eens de opleiding is gestart, zal de Arteveldehogeschool de werkveldcommissie oprichten. Zij opereert onafhankelijk van de adviesraad (gemeenschappelijk met UCLL) aangezien de invulling van de stages opleidingsspecifiek is. De werkveldcommissie is samengesteld uit alumni (in de toekomst), stagementoren (externe begeleiders op de werkplek), projectleiders en regionale werkveld-actoren. Dit gremium zal de werkveldgerichtheid van de opleiding en de onderwijsconcepten voor klinische praktijk en stage bewaken alsook de professionaliserings- en begeleidings-noden signaleren van stagiaires en mentoren.

De bachelorproef als afstudeerwerk bestaat uit een opdracht binnen een tandheelkundige (groeps)praktijk of een opdracht voor een bedrijf of organisatie binnen het domein van de mondgezondheidszorg (onder de vorm van dienstverlening, via onderzoek, gevolgd door een advies of het uitvoeren van een concrete opdracht/product). Studenten moeten aantonen dat ze evidence based en kritisch de opdracht kunnen uitwerken. De studenten van verwante opleidingen leggen uit tijdens de gesprekken dat ze goed worden voorbereid op de bachelorproef. Ook worden sessies georganiseerd in de mediatheek voor het opzoeken en selecteren van de wetenschappelijke literatuur. Het resultaat van de bachelorproef is een eindrapport dat de student presenteert aan een jury, bestaande uit de interne promotor, de

externe promotor, de juryvoorzitter en eventueel andere docenten. Het proces van de bachelorproef wordt aangestuurd aan de hand van het afsprakenkader uitgeschreven in de al uitgewerkte bachelorproefgids.

Internationalisering en onderzoek

De opleiding zal voor de verdere uitbouw van de opleiding een beroep doen op de bestaande internationale partnerschappen zoals met de HAN en de Hanzehogeschool in Nederland, het Centre de formation professionnelle santé et social in Zwitserland en Metropolia in Finland. Een vertegenwoordiging van de opleiding heeft recent aan de HAN en de Hanzehogeschool een studiebezoek afgelegd en de opleidingscoördinator heeft een bedrijfsstage van drie dagen uitgevoerd bij een mondhygiënist in Nederland.

Studentenmobiliteit is structureel ingebouwd in het programma vanaf de eerste schijf door uitwisselingen tussen studenten in het kader van de voorbereiding op het beroep, het lopen van een (kijk)stage, het integreren van eigen buitenlandse ervaringen in de bachelorproef en/of het opnemen van een opleidingsonderdeel in de partnerinstelling. Verder heeft de opleiding al verschillende concrete ideeën voor een samenwerking tussen studenten van de HAN en de Arteveldehogeschool via een online leerplatform. Als voorbeeld is genoemd dat studenten van beide instellingen bij een casus in groep gezamenlijk een mondzorgplan uitwerken. De internationale partners hebben volgens de opleiding hun engagement gegeven voor docenten- en studentenuitwisseling en zowel met de HAN als met Metropolia is een formele samenwerkingsovereenkomst opgesteld en ondertekend (zie bijlage 5). De commissie vraagt waakzaamheid inzake de internationale uitwisselbaarheid vanwege de verschillenpunten in het programma met buitenlandse opleidingen en de (voorlopig) nationale beperkte bevoegdheden van deze bachelor. De Arteveldehogeschool verduidelijkt dat ze via haar andere opleidingen expertise heeft met dergelijke internationale uitwisseling (rekening houdend met de wettelijke, nationale context waarbinnen elke zorgprofessional kan handelen).

De hogeschool heeft een sterke geschiedenis van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (PWO) en dienstverlening. Enkele onderzoeksprojecten met toepassings-mogelijkheden in de mondzorg zijn al uitgevoerd. Voorbeelden zijn: 'De ontwikkeling van een Evidence Based Educatiemodule Mondzorg en het effect op de kennis en attitudes van studenten verpleegkunde' (PWO 2009-2010) en 'Mondzorg een cruciaal onderdeel van de zorg aan patiënten. Hoe optimaliseer je de kennis en attitude van verpleegkundigen werkzaam bij kwetsbare ouderen in de thuiszorg en bij kansarmen' (PWO). Daarnaast noemde de opleiding het project 'Gerodent' (Duurzame Mondzorg met Mobiele Apparatuur voor Kwetsbare ouderen) van de opleiding tandheelkunde en het project 'Mondzorg voor Personen met Bijzondere Noden' van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeits-verzekering (RIZIV) waarbij studenten kunnen worden betrokken.

Personeel

De opleiding stelt de verantwoordelijkheid van de student voor het eigen leerproces centraal waarbij de docent optreedt als 'critical companion'. Dit betekent dat zijn coachingsrol evolueert van instructor naar facilitator. De opleiding zal werken met een diverse groep van docenten. Dit team wordt in de loop van academiejaar 2015-2016 geselecteerd en geworven. Vacatures worden uitgeschreven en de beoogde profielen zijn opgesteld. Een bachelor in de mondzorg wordt aangetrokken voor onder andere de begeleiding van casuïstiek, stagebegeleiding en het opleidingsonderdeel 'beroep en communicatie'. De selectie van het docentenkorps verloopt via

een selectiecommissie waar tevens een vakinhoudelijke deskundige van de HAN deel van uitmaakt.

De kwantiteit van het benodigde personeel is nauwgezet uitgewerkt in het aanvraagdossier. De inzet van de docenten uit de vakgroep tandheelkunde ten aanzien van de docenten van de hogeschool staat in een verhouding 80% Arteveldehogeschool tot 20% UGent. De leden van de vakgroep tandheelkunde van de UGent brengen onderzoeksdeskundigheid in. UGent levert ook een vaste adviseur ter ondersteuning van de nieuwe opleiding. De opleiding voorziet bijkomend in de aanstelling van een algemeen tandarts of een tandarts-specialist in de parodontologie. De bedoeling is dat deze tandarts zowel in de professionele bacheloropleiding mondzorg als in de academische opleiding tandheelkunde een taak zal opnemen ter bevordering van de aansluiting tussen beide opleidingen.

Uit het gesprek met de docenten blijkt dat ze een meerwaarde zien als lesgevers onderwijstaken opnemen bij de drie profielen: masters tandheelkunde (niveau 7, VKS), professionele bachelors mondzorg (niveau 6, VKS) en tandartsassistenten (niveau 4, VKS). Op die manier kunnen de drie profielen leren om complementair samen te werken en hebben ze goede kennis van de taken en bevoegdheden van elk profiel. Voor alle lesgevers in deze nieuwe opleiding is een gericht professionaliseringsplan opgesteld. Daarin is opgenomen dat elke lesgever, voorafgaand aan de start van de opleiding of aan de start van het academiejaar waarin de lesgever een opdracht opneemt, een bedrijfsstage van één dag bij een mondhygiënist (in het buitenland) uitvoert.

Studie- en studentenbegeleiding

De opleiding zal studenten werven via de gangbare kanalen zoals de infodagen en de studie-informatiedagen (SID-in's). De commissie hoorde dat het communicatieplan voor het werven van studenten is uitgewerkt. De instelling heeft een studiekeuzetest ontwikkeld en studenten kunnen individueel terecht bij de dienst studieadvies en/of de studietrajectbegeleider. De opleiding voorziet ook een onthaalbeleid voor studenten met verschillende instapcursussen (onder andere Engels, spelling, studiemethode en academisch schrijven). Zo hebben alle studenten gelijke startkansen.

De hogeschool biedt op meerdere vlakken begeleiding voor studenten tijdens het onderwijsproces en heeft hiervoor verschillende functies en organen structureel ingebed: een trajectbeheerder, een trajectcoach, een zorgcoach, een taalcoach, een ombuds-medewerker, de kwaliteitsverbetergroep 'studentenbeleid' en de dienst studenten-voorzieningen. Tevens plant de opleiding een introductieweek met vertegenwoordigers van de beroepsverenigingen van tandartsen, het Ivoren Kruis en de NVM.

Voorzieningen

De commissie heeft een bezoek gebracht aan de voorzieningen en vernam tijdens de rondleiding op welke manier de Arteveldehogeschool duurzaamheid heeft geïntegreerd en nastreeft op de campus Kantienberg. De commissie heeft de bedrijvigheid op deze campus kunnen vaststellen. Zowel docenten als studenten beschikken over voldoende werkplekken. De campus beschikt over een moderne, ruime mediatheek en een open leercentrum. Het is de commissie opgevallen dat hiervan intensief gebruik wordt gemaakt en dat de studenten hierover uitgesproken tevreden zijn. Een kanttekening is echter de drukte op de campus: studenten met wie de commissie sprak, maakten zich enigszins zorgen over voldoende ruimte voor een nieuwe opleiding aan de instelling.

De commissie heeft de voorzieningen voor het praktijkonderwijs bezocht en een korte film gezien met studenten aan het werk in de (pre)kliniek. Het opleidingscentrum van de UGent en het skillslab staan ter beschikking voor het aanleren van preklinische vaardigheden, kijkstage en stage. Beide opleidingen (tandheelkunde en mondzorg) hebben de intentie studenten waar mogelijk samen te laten oefenen in de setting van de prekliniek. Dit laat toe om van bij aanvang van de opleiding interdisciplinair samen te werken waardoor studenten elkaars complementariteit leren (h)erkennen. Momenteel bouwt het Universitair Ziekenhuis Gent een nieuwe prekliniek. De helft van de prekliniek (37 stoelen in de oude prekliniek en 50 stoelen in de nieuwe prekliniek) staat drie halve dagen per week leeg. Dit is voldoende voor de bachelorstudenten van de nieuwe opleiding. Bijkomend plant de Arteveldehogeschool de bouw van een eigen paramedisch centrum voor het behandelen van eigen patiënten (vanaf oktober 2015 onder voorbehoud van goedkeuring).

De opleiding heeft een overzicht gemaakt van materialen nodig voor de student tijdens de opleiding. Studenten dienen eigen materiaal, zoals cassettes met instrumenten, aan te kopen (duurzaam materiaal) en kunnen gebruik maken van materiaal aangeboden door de opleiding (wegwerpmateriaal en materiaal behorende tot de aanwezige apparatuur). Via het digitaal leerplatform of via de portaalsite van de mediatheek hebben studenten toegang tot de catalogus van de mediatheek en zijn er links naar andere catalogi en websites. Er is relevante vakliteratuur en vaktijdschriften voor het ruime vakgebied van deze nieuwe opleiding beschikbaar.

Studiemateriaal is raadpleegbaar via het digitaal leerplatform Chamilo. Dit platform maakt ook uitwisseling van informatie mogelijk. Studenten van verwante opleidingen met wie de commissie sprak, zijn duidelijk tevreden over de gebruiksvriendelijkheid en relevantie van dit platform en waarderen de mogelijkheid tot het bekijken van instructievideo's (opleiding verpleegkunde). Via Mijn Dinar hebben ze toegang tot toepassingen zoals Syllabus Plus (onder andere voor het raadplegen van lesrooster) en mailbox (elke student heeft een individueel e-mailadres). In de gangen van de campus zijn computers beschikbaar om Mijn Dinar te consulteren (bijvoorbeeld handig voor nakijken lessenrooster).

Overwegingen

Programma

De commissie vindt de opbouw van het programma in drie leerlijnen overzichtelijk en doordacht. Het aanstellen van een verantwoordelijke per leerlijn zal de coherentie van het curriculum ten goede komen. Voor de commissie is het eigen accent van de invulling van de DLR door de Arteveldehogeschool voldoende helder: de opleiding wil een specifiek accent leggen (onderscheidend van UCLL) op diversiteit en interculturaliteit wat tot uiting zal komen in de casussen en opdrachten. De commissie vraagt evenwel om te streven naar een uniforme aanpak met de UCLL om dit nieuwe beroepsprofiel in het Vlaamse werkveld duidelijk te positioneren.

De commissie steunt het voornemen van de opleiding om naast de adviesraad nog een opleidingsspecifieke werkveldcommissie op te richten voor het evalueren en bijsturen van het programma aan de eisen van een goede praktijkvoering. De opleiding heeft een duidelijk zicht op de toegevoegde waarde en de concrete invulling van zowel adviesraad als werkveldcommissie. De commissie acht deze opleidingsspecifieke werkveldcommissie waardevol. Zij suggereert evenwel om een vertegenwoordiging van de HAN en een tandarts-parodontoloog erkend door de NvVP (Nederlandse Vereniging voor Parodontologie) erin op te

nemen. Dit is vooral van belang gedurende de eerste opleidingsjaren aangezien men in Vlaanderen (nog) niet vertrouwd is met de goede praktijkvoering van een mondhygiënist. De commissie adviseert om de opleidingsspecifieke werkveldcommissie alvast op te richten en niet te wachten tot de start van de opleiding.

De commissie vindt de invulling van de kernleerlijn 'mondgezondheid: preventie en zorg' concreet toegespitst op het vakgebied van de preventieve mondzorg. De commissie merkt wel op dat naast grondslagen van de medische terminologie ook zeker de tandheelkundige medische terminologie aan bod dient te komen. Het vertrouwd raken met zowel de medische als met de tandheelkundige medische terminologie leent zich ideaal voor de leervorm blended learning, aldus de commissie.

De commissie heeft begrip voor de huidige onduidelijke situatie omtrent de aanpassing van het KB78 maar vindt dat de nieuwe opleiding de studenten het toedienen van anesthesie niet enkel theoretisch maar ook praktisch moet aanleren. Bij een wijziging van het KB78 zijn deze studenten vertrouwd met het toedienen van andere vormen van anesthesie, louter dan de anesthesie-gel, en kunnen ze dit toepassen in hun beroepsomgeving. De opleiding kan in deze ook een voorbeeldfunctie vervullen, zo meent de commissie.

Het is uitermate belangrijk binnen deze nieuwe opleiding om studenten te trainen in kritisch reflecteren en evidence based handelen. Dit wordt beoogd binnen de ondersteunende leerlijn 'kwaliteit en innovatie' en de commissie vraagt om de expertise van de academische partner hiervoor ten volle te benutten. Studenten tandheelkunde waren duidelijk meer vertrouwd met evidence based handelen dan studenten van de hogeschool uit verwante opleidingen in de gezondheidszorg, zo bleek tijdens het locatiebezoek.

Binnen de leerlijn 'communicatie en organisatie' wordt de communicatie met de patiënt volgens de commissie op een gestructureerde en opbouwende manier aangeleerd. Voorts is het aanleren van de opmaak van een mondzorgplan op een goede manier in de opleiding ingebed. De commissie is overtuigd van de meerwaarde van video-opnames ter ondersteuning van het leerproces van studenten. De commissie ziet kans om die leervorm verder te ontvouwen, in het bijzonder bij het aanleren en evalueren van een motiverende gespreksvoering.

De commissie is enthousiast over de sterke uitbouw van het leren op de werkplek en ervaringsgericht leren in het onderwijsprogramma. De commissie had twijfels bij de methode van de casuïstiek aangezien in Vlaanderen thans nog geen mondhygiënisten aan het werk zijn, maar de opleiding haalde concrete voorbeelden aan van authentieke situaties als opdrachten voor de studenten. De degelijk uitgewerkte procedure voor het screenen van de casussen alvorens deze worden toegepast en de verregaande internationale samenwerking daarin, stelden de commissie dan ook gerust. De opleiding overtuigde de commissie ervan dat de lerende cultuur van 'vreemde ogen' zal worden toegepast bij het (verder) vorm geven van het onderwijsproces.

De commissie acht het interdisciplinair leren tussen verschillende studenten van verschillende opleidingen en instituten waardevol. Op die manier leren studenten van verschillende disciplines elkaars bevoegdheden kennen en op welke manier ze patiënten kunnen doorverwijzen. De vertegenwoordigers van zowel de universiteit als de hogeschool stelden een concreet plan voor om dit interdisciplinair handelen uit te rollen. Ook de al aanwezige ervaring met het interdisciplinair leren binnen de andere opleidingen is een pluspunt voor de

commissie. Het is positief dat de opleiding overweegt om te doceren aan zowel masters tandheelkunde, bachelors mondzorg als tandartsassistenten.

De invulling van de stages en de begeleiding door stagementoren (externe begeleiders) en stagebegeleiders (interne begeleiders) zijn aandachtspunten tijdens de eerste jaren van de opleiding. Het is de commissie opgevallen dat de opleiding zich hiervan terdege bewust is en ruime tijd en middelen zal investeren: de stagegids, de jaarlijkse stagementorendag, de lijst van kwaliteitscriteria voor stageplaatsen die in samenspraak met de internationale partner worden uitgewerkt en de professionalisering van de stagebegeleiders zijn hier concrete voorbeelden van. De opleiding zal in elk geval een kijkstage organiseren over de grens en dit zowel voor studenten als voor lesgevers. Tevens vindt de commissie de verregaande samenwerking met de HAN positief en is het een meerwaarde dat studenten vijf dagen stage moeten lopen bij het opleidingsinstituut van de HAN.

De commissie adviseert om de kijk- en werkveldstage enkel te laten doorgaan in tandarts-praktijken of bij voorkeur in praktijken voor parodontologie waar meerdere mondhygiënisten werkzaam zijn. Zij raadt stages in een praktijk van een vrijgevestigde mondhygiënist af, aangezien deze werkcontext voor België (voorlopig) niet van toepassing is. Voorts adviseert de commissie om een weloverwogen lijst van criteria voor (kijk)stages op te stellen. Het is aangewezen om met de UCLL dezelfde kwaliteitscriteria voor stageplaatsen te hanteren ter bevordering van de homogeniteit van het (beoogde) eindniveau van de bachelor in de mondzorg.

De commissie uit wel haar bezorgdheid over de onduidelijkheid van de externe begeleiding bij stages in zorgorganisaties. Stages zonder supervisie van een tandheekundige of mondhygiënist – en dat lijkt het geval te zijn bij de zorgorganisaties – zijn onaanvaardbaar voor de commissie. In de zorgorganisaties is immers niet altijd een algemeen tandarts aanwezig zodat de noodzakelijke supervisie ontbreekt. De commissie vindt dit onwenselijk. Immers in alle overige settings voor stages is supervisie wel vereist en terecht, zo stelt de commissie.

Personeel

De kwantiteit van het personeel voldoet en de commissie waardeerde de overzichtelijk opgestelde cv's voor het beoordelen van de kwaliteit van het personeel. De commissie constateert dat er vacatures met bijhorende profielen worden uitgeschreven en er voldoende tijd is voorzien om het docentenkorps te werven. De selectie zal verlopen via een formele procedure en de opleiding verzekerde de opname van minstens een vakinhoudelijke deskundige verbonden aan de HAN in de selectiecommissie. Bij de bekendmaking van de vacatures vraagt de commissie om deze breed te verspreiden (niet enkel via de beroepsverenigingen) alsook om steeds de correcte benaming van het uitgeoefende specialisme in de tandheelkunde te gebruiken.

De commissie vindt het positief en ook essentieel dat elk personeelslid een bedrijfsstage bij een mondhygiënist in het buitenland uitvoert alvorens les te kunnen geven in de opleiding. Het professionaliseringstraject is ten gronde uitgewerkt. Toch dient de opleiding voldoende tijd te voorzien in de opdracht van de personeelsleden hiervoor. Deze bedrijfsstage voor *alle* docenten zou volgens de commissie moeten bestaan uit minimaal een praktijkdag in een algemene tandheekundige praktijk, een praktijkdag in een praktijk voor parodontologie en een praktijkdag in een praktijk voor orthodontie waarin meerdere mondhygiënisten werkzaam zijn. Door de grote verscheidenheid van de verschillende deelgebieden kunnen de docenten

zodoende kennismaken met het totale takenpakket van de mondhygiënist. Analoom aan de stagedagen voor studenten vinden deze praktijkdagen bij voorkeur (voorlopig) niet plaats in praktijken van vrijgevestigde mondhygiënist.

Het aantrekken van een mondhygiënist voor onder andere de begeleiding van casuïstiek, stagebegeleiding en de uitwerking van het opleidingsonderdeel beroep en communicatie geeft de commissie vertrouwen in het beoogde docentenkorps. De opleiding investeert duidelijk in vakinhoudelijke (internationale) deskundigheid bij gebrek aan eigen expertise. De formele samenwerking met de HAN en Metropolia voor stafmobiliteit zorgt voor professionalisering van de opleiding en biedt zekerheid voor de noodzakelijke aanwezigheid van rolmodellen voor de studenten (en voor het personeel). Hiermee is afdoende gewaarborgd dat de opleiding voor zover nodig een beroep kan doen op vakinhoudelijke expertise, voorlopig dus uit het buitenland.

Voorzieningen

De commissie is positief over de voorzieningen van de campus Kantienberg en de campus van het Universitair Ziekenhuis Gent. Het is een blijk van erkenning door de universitaire partner om voldoende tijd en ruimte te voorzien voor de studenten mondzorg op de afdeling tandheelkunde in het ziekenhuis. Studenten zullen zowel materiaal kunnen gebruiken (wegwerpmateriaal) als aankopen (duurzaam materiaal). De commissie vindt het aanbod van studiemateriaal (handboeken, wetenschappelijke literatuur) actueel en afgestemd op het vakgebied van de preventieve mondzorg. Aanvullend suggereert de commissie om de handboeken 'Parodontologie' (Jan Lindhe) en 'Patiëntenvoorlichting en mondgezondheid' (Michiel A. J. Eijkman) toe te voegen als verplicht studiemateriaal. Tevens is de commissie enthousiast over de plannen van de Arteveldehogeschool tot het realiseren van een eigen paramedisch centrum waar studenten, vanaf de start van de opleiding, eigen patiënten kunnen behandelen (onder voorbehoud van goedkeuring van het bestuur).

De commissie oordeelt dat het uitgewerkte onderwijsprogramma de instromende studenten van deze nieuwe opleiding in staat stelt om de vereiste eindkwalificaties te bereiken. De tweede generieke kwaliteitswaarborg 'onderwijsproces' is bijgevolg voldoende uitgewerkt. De opleiding dient wel de actuele ontwikkelingen binnen de zorgberoepen (met aanpassingen aan het KB78) nauwgezet op te volgen en desgevallend het programma daarop aan te passen. Het Gentse ontwikkelteam is zich hiervan terdege bewust, zo stelt de commissie naar tevredenheid vast.

Oordeel

Voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: evaluatie

De opleiding beschikt over een toetsbeleid dat een adequaat evaluatiesysteem instelt, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

De opleiding zal in samenwerking met de dienst onderwijsontwikkeling en internationalisering het toetsbeleidsplan verder uitwerken, gericht op het toepassen van student- en competentiegericht toetsen. De opleiding beoogt hiermee een transparant, kwaliteitsvol en consequent toetsbeleid. Het uitgewerkte toetsbeleid is immers voor docenten het uitgangskader bij het ontwerpen, afnemen, corrigeren en nabespreken van toetsvormen. De visie op en organisatie van feedback binnen dit toetsbeleid nemen terecht een belangrijke plaats in. Een formele toetscommissie zal het toetsbeleid opvolgen en bijsturen. Deze toetscommissie, verantwoordelijk voor de kwaliteit van de toetsen, bestaat naast interne medewerkers uit externe deskundigen onder wie de verantwoordelijke van de toetscommissie van de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (UGent).

De commissie bestudeerde de quicksheet 'studentgecentreerd en competentiegericht toetsen'. Deze quicksheet, specifiek opgesteld ter ondersteuning van de docent, biedt reflectievragen en praktische tips bij het systematisch construeren, verbeteren en evalueren van de kwaliteit van studentgecentreerde en competentiegericht toetsen. Na het opstellen van de toets vult de docent per opleidingsonderdeel een toetsscan in. De toetsscan evalueert op acht domeinen: geschiktheid voor onderwijsdoelen, transparantie, vergelijkbaarheid, herhaalbaarheid, authenticiteit, betekenisvolheid voor het (onderwijs) leerproces, zelfsturing en onderwijsrealiteit. Een docent kan steeds terecht bij de dienst onderwijsontwikkeling en internationalisering voor professionele ondersteuning bij het opstellen van toetsen en het invullen van de toetsscan.

Elk academiejaar kent drie examenperiodes, vastgelegd in het studiecontract en gespecificeerd in de opleidingskalender. Binnen elke examenperiode wordt een examenrooster vastgelegd met een overzicht van de evaluatiemomenten en -vormen. De commissie hoorde van de studenten dat ze inspraak hebben in het vastleggen van de evaluatiemomenten en dat hun suggesties tot verbetering worden doorgevoerd (in de mate van het mogelijke). Evaluatie buiten de examenperiodes is ook mogelijk. De evaluatie-vormen zijn duidelijk weergegeven in de ECTS-fiches (opgesteld per opleidingsonderdeel) en de commissie hoorde dat docenten deze toelichten tijdens de lesmomenten. Een tweede examenkans is steeds mogelijk in de derde examenperiode, behalve voor de stage.

De stages worden beoordeeld op de stageplaats en in overleg met het werkveld. Het klinisch handelen bepaalt voor 80% de eindscore van de klinische stages en zal worden getoetst aan de hand van een beoordelingsformulier. Dat formulier moet nog worden uitgewerkt door de Arteveldehogeschool gezamenlijk met de UCLL. Op die manier zal het werkveld hetzelfde beoordelingsinstrument hanteren. Dit komt de structuur, congruentie, transparantie, validiteit en betrouwbaarheid van de stagebeoordeling ten goede.

In de bachelorproef werkt de student minimaal aan vier algemene competenties en twee beroepsgerichte competenties. De opleiding heeft een bachelorproefgids uitgewerkt met beoordelingscriteria voor elke competentie. Dat geeft de student en de diverse beoordelaars duidelijkheid over de beoogde kwaliteit. Tussentijds krijgt de student feedback van de

promotoren als onderdeel van het leerproces (wat niet meetelt voor punten in het eindresultaat).

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de Arteveldehogeschool een degelijke structuur heeft geïmplementeerd rond toetsen, met bijzondere aandacht voor ondersteuning en professionalisering van de docent, gericht op het valide, betrouwbaar en transparant toetsen. De commissie heeft de leidraden en documenten rond toetsing bestudeerd die zijn uitgewerkt voor de andere opleidingen en oordeelt dat deze van een hoog niveau zijn. De commissie waardeert de opname van externe deskundigen in de toetscommissie.

De commissie is overtuigd van de degelijke organisatie van de evaluatie maar adviseert de opleiding om de inzagemomenten van de toetsen na de examenperiodes formeel vast te leggen. In het aanvraagdossier vindt de commissie daarover geen heldere informatie terug en ook de studenten, met wie de commissie sprak, waren minder tevreden over dat aspect.

De commissie heeft vertrouwen in het gezamenlijke beoordelingsinstrument voor de stages dat samen met de Leuvense opleiding wordt uitgewerkt, ook gezien de betrokkenheid van een vakinhoudelijke expert (een bachelor in de mondzorg) bij de ontwikkeling van het instrument. De tussentijdse feedbackmomenten bij de bachelorproef (zonder quotering) vindt de commissie opbouwend voor de studenten. De commissie adviseert de opleiding om bij de eindevaluatie van de bachelorproef telkens een collega van de UCLL in de jury op te nemen en zelf ook de eindevaluatie van de bachelorproeven in UCLL op te volgen. Op die manier krijgen docenten van beide opleidingen een helder zicht op de verwachte en behaalde eindkwalificaties.

Samengevat oordeelt de commissie dat het uitgewerkte toetsbeleid de opleiding in staat stelt om de beoogde leerresultaten op een valide, betrouwbare en transparante wijze te meten.

Oordeel

Voldoende

2.4 Eindoordeel

De commissie beoordeelt de drie generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende. Daarmee is het eindoordeel van de commissie voor de nieuwe opleiding ook voldoende.

De commissie heeft er alle vertrouwen in dat de opleiding haar profiel en curriculum blijvend zal afstemmen op internationale referentiekaders. Alleen dan kan de toekomstige bachelor in de mondzorg groeien tot een volwaardige mondhygiënist op VKS-niveau 6. De commissie adviseert dan ook om de aanpassingen aan het wettelijk kader (KB78) nauwgezet op te volgen en de implicaties ervan te vertalen naar de DLR en het onderwijsprogramma. Daarbij pleit de commissie voor een verregaande samenwerking niet alleen met buitenlandse partners (zowel opleidingen als praktijken) maar ook en vooral met de Leuvense opleiding. De commissie verwacht dat de gezamenlijke inspanningen de verdere profilering - ook naar het beroepenveld - en de invulling van het programma ten goede komen. De opleiding is zich overigens terdege bewust van de noodzaak om (voor zolang nodig) een beroep te doen op buitenlandse expertise.

Tot slot spreekt de commissie haar waardering uit voor de professionaliteit en het enthousiasme van het ontwikkelteam, en voor de grote bereidheid bij zowel het werkveld, de academische partner (Universiteit Gent) als de Nederlandse partner (de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) om deze opleiding verder vorm te geven en uit te voeren.

3 Domeinspecifieke leerresultaten

De Bachelor in de mondzorg (professioneel gerichte bachelor) is een nieuwe opleiding voor Vlaanderen, ontwikkeld en uitgewerkt door de Arteveldehogeschool gezamenlijk met de UCLL. Beide hogescholen hebben gezamenlijk een domeinspecifiek leerresultatenkader uitgewerkt.

Een tabel in het aanvraagdossier toont overtuigend aan dat de DLR de vooropgestelde descriptorelementen van de VKS niveau 6 volledig dekken en dat ze de beheersing van algemene, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties vereisen, ook in internationaal perspectief. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bacheloropleiding worden getypeerd.

4 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen – 2de ronde' (25 januari 2013).

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Tijdens een voorbereidende vergadering in Den Haag op 26 september 2014 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens alle gesprekken van het locatiebezoek voorbereid. Het locatiebezoek vond plaats in Gent op 4 en 5 november 2014. In de verschillende gespreksessies en tijdens het bezoek aan de voorzieningen zijn de vraagpunten van de commissie besproken. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 4. De uitkomsten van dit locatiebezoek zijn neergelegd in een adviesrapport van 8 december 2014.

Op 21 april 2015 heeft in Antwerpen een vervolggesprek plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van de opleiding naar aanleiding van een herwerkt informatiedossier. Dit gesprek is voorbereid op 15 april 2015 in Breda. De commissie heeft alle informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de drie generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden is verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het definitieve adviesrapport is naar de NVAO gestuurd op 25 mei 2015.

5 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1 Beoogd eindniveau	Voldoende
2 Onderwijsproces	Voldoende
3 Evaluatie	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1 – Basisgegevens instelling en opleiding

Naam, adres, telefoon, e-mailadres, website instelling	Arteveldehogeschool Hoogpoort 15 9000 Gent Tel. +32 9 234 90 00 info@arteveldehs.be http://www.arteveldehs.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam, functie	Johan Veeckman Algemeen Directeur
Naam opleiding (graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de mondzorg
Niveau en oriëntatie	Niveau 6, professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Geen
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	Geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	180 studiepunten
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	Bacheloropleidingen die er rechtstreeks op volgen: - Bachelor in de sociale gezondheidszorg; - Bachelor in het zorgmanagement; - Bachelor in de interdisciplinaire ouderenzorg; Postgraduat die er rechtstreeks op volgen: - Postgraduaat creativiteit en innovatie; - Postgraduaat professionele coach; - Postgraduaat diabeteseducator.

Bijlage 2 – Domeinspecifieke leerresultaten

De afgestudeerde:

1. Beschikt over specifieke deskundigheid en verantwoordelijkheid op het gebied van mondzorg en kan deze evidence-based inzetten conform richtlijnen en protocollen inzake deontologie, veiligheid, hygiëne en milieu en binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid.
2. Verzamelt, registreert en synthetiseert autonoom en op methodische wijze relevante gegevens over de mond, de voorgeschiedenis en de zorgbehoeften van alle patiëntengroepen, inclusief de aandachtsgroepen; en bespreekt de werkwijze en resultaten in een (mondzorgkundig) team.
3. Bereidt in samenspraak met en op aansturing van de tandarts zelfstandig de klinische interventie door de tandarts voor en participeert proactief aan de uitvoering ervan.
4. Verleent accurate, effectieve en efficiënte mondzorg op maat van de patiënt, in samenspraak met en op aansturing van de tandarts.
5. Doet op systematische, creatieve en didactische wijze aan gezondheidspromotie en ziektepreventie in het brede domein van de mondzorg op maat van de individuele patiënt of organisatie in overeenstemming met maatschappelijke noden en het (inter)nationaal gezondheidsbeleid, met het oog op blijvende gedragsverandering.
6. Evalueert de kwaliteit van de verleende mondzorg (assistentie, interventie, preventie) en stuurt, waar nodig, in overleg met de tandarts, de zorg doelgericht bij.
7. Bouwt een professionele relatie uit met de patiënt, de tandarts, de zorgorganisatie, andere hulpverleners en stakeholders.
8. Plant, organiseert, coördineert (beroepsspecifieke) activiteiten teneinde de werksetting te managen.
9. Handelt evidence-based door het integreren van nieuwe domeinspecifieke en gevestigde wetenschappelijke inzichten en best practices en participeert aan praktijkgericht wetenschappelijk mondzorg gerelateerd onderzoek.
10. Werkt constructief en teamgericht samen binnen een intra- en interprofessionele domeinspecifieke context.
11. Communiceert helder, zowel mondeling als schriftelijk, in een professionele en begrijpelijke taal, aangepast aan de maatschappelijke en socio-culturele context.
12. Ontwikkelt op basis van theoretische kaders, (inter)nationale ontwikkelingen en praktische ervaringen een persoonlijke evidence based, visie op mondgezondheidszorg.
13. Reflecteert continu over het eigen functioneren, bepaalt de eigen leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven om zich blijvend te professionaliseren in een evoluerende (inter)nationale context.

Bijlage 3 – Samenstelling commissie

- Voorzitter³: Sietske Dijkstra, MLI, mondhygiënist en docent hbo-bachelor Mondzorgkunde, Hogeschool Utrecht;
- Leden:
 - Herman Van de Mosselaer, lic., projectmanager onderwijsonderzoek, Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen;
 - Dr. Daniëlle Van Strydonck, MSc, PhD, tandarts-specialist in de Parodontologie, Dental & Paro Clinic Brasschaat;
- Student-lid: Charlotte Faro, 4^{de} jaars student hbo-bachelor Mondzorgkunde, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Sietske M. Dijkstra

Sietske M. Dijkstra heeft aan de Hogeschool van Utrecht mondhygiëne gestudeerd waarna zij haar docentenopleiding heeft afgerond. In 2007 finaliseerde ze het bachelortraject mondzorgkunde. Tussen 2011 en 2013 studeerde ze de Master Leren en Innoveren (MLI) aan de Marnix Academie. Sinds 2001 is ze verbonden aan de Hogeschool Utrecht als hogeschooldocent bij de opleiding Mondzorgkunde. Ze is er voorzitter van de toetscommissie en doceert Evidence Based Practice-onderwijs. Ze heeft tevens praktijkervaring opgedaan in de periode 2000-2004 (uitvoeren van parodontale behandelingen, nazorgbehandelingen, sealen en orthodontische deelhandelingen) binnen een tandartsenpraktijk.

Sietske M. Dijkstra beschikt over vakdeskundigheid, onderwijsdeskundigheid en visitatiedeskundigheid.

Charlotte Faro

Charlotte Faro is 4^e jaars student hbo-bachelor Mondzorgkunde aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Charlotte Faro beschikt over studentgebonden deskundigheid.

Dagmar Else Slot

Dr. Dagmar Else Slot is sinds 1997 mondhygiënist en werkzaam in een algemene praktijk. Zij heeft hiernaast een pedagogische en een didactische opleiding gevolgd en was docent aan de opleiding mondhygiënist. Na het behalen van de Master Evidence Based Practice aan de Universiteit van Amsterdam is zij sinds 2007 werkzaam bij de vakgroep Parodontologie van het ACTA als toegevoegd onderzoeker. Behoudens het klinische onderzoek houdt zij zich ook bezig met literatuuronderzoek. Dagmar Else Slot promoveerde in april 2015.

Dagmar E. Slot beschikt over vakdeskundigheid, onderwijsdeskundigheid en internationale (onderzoeks)deskundigheid.

Herman Van de Mosselaer

³ De taak van voorzitter werd initieel waargenomen door Dagmar E. Slot. Vanaf 2015 nam Sietske Dijkstra die rol over en maakte Dagmar E. Slot geen deel meer uit van de commissie.

Herman Van de Mosselaer is van opleiding licentiaat in de psychologische en pedagogische wetenschappen. Na een loopbaan als docent onderwijskunde in een lerarenopleiding was hij diensthoofd onderwijs en kwaliteitszorg (1999-2003) en diensthoofd onderwijs en onderzoek (2003-2013) aan de Plantijn Hogeschool (Antwerpen). Sinds 2013 is hij projectmanager onderwijsonderzoek aan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. Hij nam deel aan verschillende visitatiecommissies voor het hoger onderwijs als voorzitter, secretaris of lid. Zijn onderwijskundige profilering ligt o.a. op het domein van curriculumontwikkeling, onderwijs- en assessmentvormen, leerbegeleiding en loopbaanleren. Hij publiceerde onder meer rond probleemgestuurd onderwijs, ICT en sociale media in onderwijs, assessment en leercompetenties.

Herman Van de Mosselaer beschikt over onderwijsdeskundigheid en visitatiedeskundigheid.

Daniëlle Van Strydonck

Dr. Daniëlle Van Strydonck behaalde haar tandartsdiploma aan de UGent (1975) en startte een groepspraktijk voor Algemene Tandheelkunde met bijzondere interesse voor Parodontologie. Later bekwaamde ze zich aan de UGent in Parodontologie, Kroon & Brugwerk en Kaakgewrichtsdysfuncties (1985-1991). Aanvullend volgde ze een 3-jarige fulltime EFP-erkende postgraduaat opleiding in de Parodontologie aan het ACTA en voldeed haar stage in de Praktijk voor Parodontologie & Implantologie te Rotterdam binnen een uitgebreid team van tandarts-parodontologen waaronder mondhygiënist (1996-1999). Dit leidde tot een Diploma in Periodontology (UvA) en de graad van Master of Science in Periodontology (MSc). Hierna werkte zij als tandarts-parodontoloog in de Praktijk voor Parodontologie Zeeland te Goes. In 2001 werd ze erkend Tandarts-Specialist in de Parodontologie en medeoprichter van Dental & Paro Clinic Brasschaat (België), een verwijsp praktijk voor parodontologie & implantologie. In 2013 promoveerde zij aan de Universiteit van Amsterdam met als onderwerp Chlorhexidine. Zij is verbonden aan de vakgroep Parodontologie van het ACTA als wetenschappelijk onderzoeker.

Daniëlle Van Strydonck beschikt over vakdeskundigheid, internationale vak- en onderzoekdeskundigheid en werkvelddeskundigheid.

De commissie is bijgestaan door:

- Ruth DeVreese MA, lector, Hogeschool Gent, extern secretaris;
- Michèle Wera MA, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator.

Alle commissieleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4 – Programma locatiebezoek

Dinsdag 4 november 2014 bezocht de visitatiecommissie (met uitzondering van Herman Van de Mosselaer en Ruth DeVreese) de (pre-)klinische voorzieningen van de UGent in aanwezigheid van prof. Luc De Visschere (UGent en UZ Gent), Nicole Schelstraete (UZ Gent), Thekla Roose en Claire Nuyttens (Arteveldehogeschool). Dit bezoek vond plaats op UZ Gent (De Pintelaan 185, 9000 Gent) van 18u tot 18u45.

Woensdag 5 november 2014 sprak de commissie tijdens het locatiebezoek met het bestuur van de instelling, de (beoogde) opleidingscoördinatie, de beoogde docenten, studenten die gebruik maken van dezelfde voorzieningen en vertegenwoordigers van het werkveld.

Locatie: Arteveldehogeschool Campus Kantienberg Voetweg 66 9000 Gent Datum locatiebezoek: 5 november 2014	
8u30	Onthaal visitatiecommissie
8u35-9u15	Besloten overleg visitatiecommissie en doornemen stukken ter inzage
9u15-9u45	Gesprek met instellingsbestuur: - Johan Veeckman (algemeen directeur) - Guido Galle (directeur onderwijs- en studentenbeleid) - Tomas Legrand (administratief directeur)
9u45-10u45	Gesprek met opleidingsmanagement/ontwikkelteam en verantwoordelijken toetsing: - Guy De Pauw (docent vakgroep tandheelkunde UGent, afdelingshoofd afdeling orthodontie van de kliniek tand-, mond- en kaakziekten UZ Gent, en verantwoordelijke toetsingscommissie faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen UGent) - Liesbet Matthys (lid van de toetscommissie Arteveldehogeschool) - Claire Nuyttens (opleidingsdirecteur) - Thekla Roose (curriculumverantwoordelijke)
10u45-11u45	Gesprek met docenten: - Veerle De Schepper (docent Arteveldehogeschool expertisedomein preventie) - Luc De Visschere (vakgroepvoorzitter, vakgroep tandheelkunde UGent en kliniekhoofd algemene diagnose en behandelingsplanning UZ Gent, coördinator project Gerodent) - Nicole Schelstraete (hoofdverpleegkundige kliniek tand-, mond- en kaakziekten UZ Gent en docent UGent expertisedomein 'infection control' tandheelkundige praktijk) - Jacques Vanobbergen (emeritus professor UGent expertisedomein maatschappelijke tandheelkunde en biomedische statistiek) - Andre Vyt (docent UGent en Arteveldehogeschool expertisedomein psychologie en interdisciplinair samenwerken)

12u00-12u45	Bezoek/presentatie voorzieningen
12u45-13u30	Intern overleg commissie tijdens lunch (<i>besloten</i>)
13u30-14u00	Gesprek met studenten: - Chiara Coen (afgestudeerde PBA in de verpleegkunde en studente schakeljaar PBA in het office management: medical management assistant) - Celine Hubau (studente 2^{de} master tandheelkunde UGent) - Inès Phlypo (studente 1^{ste} en 2^{de} master tandheelkunde UGent) - Pol Reynaert (studentenvertegenwoordiger 2^{de} schijf PBA in de verpleegkunde) - Lara Timmermans (studente 2^{de} schijf PBA in de logopedie en audiologie: logopedie) - Jolien Van Snick (studente 3^{de} schijf PBA in de verpleegkunde)
14u00-14u45	Gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld: - Dennis Boonen, pediatisch verpleegkundige Medische Dienst - Dienstverleningscentrum voor Personen met Verstandelijke Beperkingen, Heilig Hart Deinze - Griet De Reu (algemeen tandarts bij CEMOB, Centrum voor Eerstelijns Mondzorg Botermarkt, en wijkgezondheidscentrum Botermarkt Ledeberg, stagementor algemeen tandarts) - Stefaan Hanson (algemeen tandarts, afgevaardigde Verbond der Vlaamse Tandartsen) - Luc Huys (algemeen tandarts bij project Gerodent – Universiteit Gent) - Filip Thys (algemeen tandarts, afgevaardigde Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen) - Sara Wille (algemeen tandarts, stagementor master in de tandheelkunde)
14u45-15u00	Korte pauze
15u00-15u30	Tweede gesprek met opleidingsmanagement/ontwikkelteam: - Claire Nuytens (opleidingsdirecteur) - Thekla Roose (curriculumverantwoordelijke)
15u30-17u30	Besloten overleg visitatiecommissie

Dinsdag 21 april 2015 sprak de commissie met een vertegenwoordiging van de opleiding.

Locatie: AP Hogeschool Vergaderzaal Mercator Lange Nieuwstraat 101 2000 Antwerpen	
9u00-10u30	Vooroverleg visitatiecommissie
10u30-13u00	Gesprek met vertegenwoordiging opleiding: - Claire Nuytens, opleidingsdirecteur Arteveldehogeschool - Thekla Roose, curriculumverantwoordelijke Arteveldehogeschool - Guy De Pauw, docent vakgroep tandheelkunde UGent, afdelingshoofd afdeling orthodontie van de kliniek tand-, mond- en kaakziekten UZ Gent, en verantwoordelijke toetsingscommissie faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen UGent - Nicole Schelstraete, hoofdverpleegkundige kliniek tand-, mond- en kaakziekten UZ Gent en gastdocent expertisedomein 'infection control' tandheelkundige praktijk - Luc De Visschere, vakgroepvoorzitter, vakgroep tandheelkunde UGent en kliniekhoofd algemene diagnose en behandelingsplanning UZ Gent, coördinator project Gerodent - Jacques Vanobbergen, emeritus professor UGent expertisedomein maatschappelijke tandheelkunde en biomedische statistiek, docent maatschappelijk tandheelkunde - Griet De Reu, algemeen tandarts bij CEMOB (Centrum voor Eerstelijns Mondzorg Botermarkt) en wijkgezondheidscentrum Botermarkt Ledeberg, stagementor algemeen tandarts - H.J (Rika) Verdoorn-Brussaard, BHS mondhygiënist, docent en coördinator in de opleiding mondzorgkunde, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (NL) - Hugo De Bruyn, afdelingshoofd parodontologie, implantologie & uitneembare prothese van de kliniek tand-, mond- en kaakziekten UZ Gent.
13u00-14u00	Overleg commissie

Bijlage 5 – Documenten

Informatiedossier Bachelor in de mondzorg van de Arteveldehogeschool

- Aanvraagdossier TNO Bachelor in de mondzorg (professioneel gerichte bachelor)
- Leeswijzer
- Bijlagen bij het aanvraagdossier:
 - Bijlage 1: Advies Erkenningscommissie Hoger Onderwijs
 - Bijlage 2: Principeel afsprakenkader UGent – Arteveldehogeschool
 - Bijlage 3: Domeinspecifieke leerresultaten
 - Bijlage 4: Domeinspecifieke leerresultaten – niveaudeSCRIPTORelementen – algemene, beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties
 - Bijlage 5: Opleidingsspecifieke leerresultaten
 - Bijlage 6: Contactlijst werkveld
 - Bijlage 7: Verslagen adviesraad
 - Bijlage 8: Opleidingsprogramma
 - Bijlage 9: Concordantietabel opleidingsonderdelen en opleidingsspecifieke i.c. domeinspecifieke leerresultaten
 - Bijlage 10: ECTS-fiches
 - Bijlage 11: Curriculum Vitae lectoren, profielen vacatures
 - Bijlage 12: Opleidingsplan
 - Bijlage 13: Investeringsplan, wettelijke jaarrekening, beschrijving sokkel, berekening contingent
 - Bijlage 14: Toetsbeleidsplan
 - Bijlage 15: Procedure erkenning eerder verworven competenties (EVC)
 - Bijlage 16: Professionaliseringsplan
 - Bijlage 17: Materiaal Bachelor in de Mondzorg
 - Bijlage 18: Wetenschappelijke literatuur
 - Bijlage 19: Gedragsindicatoren
 - Bijlage 20: Verslagen opleidingsteam, verslagen overleg UGent
 - Bijlage 21: Bachelorproefgids
 - Bijlage 22: Ontwikkelingsportfolio
 - Bijlage 23: Verslagen bedrijfsstage, overleg HAN, overleg Hanzehogeschool, vergelijking curriculum Metropolia (Helsinki, Finland), vergelijking curriculum 'L' école supérieure d'hygiénistes dentaires (Genève Zwitserland)
 - Bijlage 24: Stagegids
 - Bijlage 25: Voorbeeldopdracht I@Home HAN-Arteveldehogeschool

Documenten beschikbaar gesteld voorafgaand aan het gesprek op 21 april 2015, dit naar aanleiding van een bijkomende vraag van de commissie:

- Convenant tussen de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Arteveldehogeschool Gent
- Memorandum of Understanding regarding academic and educational collaboration between Artevelde University College and Helsinki Metropolia University of Applied Sciences

Bijlage 6 – Afkortingen

ACTA	Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam
ba	bachelor
ECTS	European Credit Transfer System
EFDH	European Dental Hygienists Federation
EFP	European Federation of Periodontology
EVC	eerder verworven competenties
EVK	eerder verworven kwalificaties
ICF	International Classification of Functioning, Disability and Health
IFDH	International Federation of Dental Hygienists
KB78	Koninklijk Besluit nr. 78
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
ma	master
MLI	Master Leren en Innoveren
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
NVM	Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist
NvVP	Nederlands Vereniging voor Parodontologie
olod	opleidingsonderdeel
PWO	Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
sem	semester
SID-in's	studie-informatiebeurzen
sp	studiepunten
TSO	Technisch Secundair Onderwijs
UCLL	University Colleges Leuven-Limburg
UGent	Universiteit Gent
UZ Gent	Universitair Ziekenhuis Gent
VKS	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VLUHR	Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Bachelor in de mondzorg (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 003782